

Profil ogólnoakademicki

**RAPORT ZESPOŁU OCENIAJĄCEGO
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ**

Nazwa kierunku studiów: pedagogika

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Opolski w Opolu

Data przeprowadzenia wizytacji: 19-20 maja 2019 r.

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia.....	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się .	5
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	22
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	25
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	28
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (<i>w porządku wg poszczególnych zaleceń</i>).....	39
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Niedziela – 19 maja 2019 r.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Poniedziałek – 20 maja 2018 r.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Bożena Muchacka, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Jolanta Żmichrowska, ekspert PKA
2. dr hab. Adam Solak, ekspert PKA
3. prof. dr hab. Kamil Kardis, ekspert ds. międzynarodowych
- 4 mgr Dominik Czapczyk, ekspert ds. pracodawców
5. Marcelina Kościołek, ekspert ds. studenckich
6. mgr Artur Gawryszewski – sekretarz Zespołu Oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *pedagogika* prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Jest to druga ocena na tym kierunku studiów. Poprzednia ocena zakończyła się wydaniem uchwały pozytywnej. Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także absolwentami oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	Pedagogika	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia/studia II stopnia	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	Pedagogika (dyscyplina wiodąca), psychologia, socjologia, filozofia, historia	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	Studia I stopnia: 6 semestrów – 180 punktów ECTS	
	Studia II stopnia: 4 semestry – 120 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	5 punktów ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z językiem obcym Opiekuńczo-wychowawcza z terapeutyczną Pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną pedagogika pracy z poradnictwem i bezpieczeństwem pracy animacja i organizacja czasu wolnego	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat/magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	1177	146
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub	2115 I stopień 960 II stopień	2115 I stopień 960 II stopień

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

²Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

innych osób prowadzących zajęcia i studentów		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	85 ECTS I stopień 39 ECTS II stopień	85 ECTS I stopień 39 ECTS II stopień
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	157 ECTS I stopień 114 ECTS II stopień	157 ECTS I stopień 114 ECTS II stopień
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54 ECTS I stopień 40 ECTS II stopień	54 ECTS I stopień 40 ECTS II stopień

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku *pedagogika* prowadzonym na Uniwersytecie Opolskim, jest powiązana z misją i strategią Uczelni, a także polityką zapewnienia jakości kształcenia i zorientowana na potrzeby otoczenia gospodarczego. Powyższe zostało zdefiniowane na podstawie dostarczonych dokumentów, informacji przekazanych przez władze ocenianej jednostki w czasie wizytacji oraz uzyskanych na spotkaniu z pracownikami. Wewnętrznymi podstawami normatywnymi określającymi misję i strategię Uczelni są *Strategia Rozwoju Uniwersytetu w latach 2015–2020* oraz *Założenia Strategii Rozwoju - Wydział Nauk Społecznych - Uniwersytet Opolski (2016-2020)*. Kierunek ma wieloletnią tradycję kształcenia młodzieży i wpisuje się w główny rozwój potencjału Uniwersytetu Opolskiego w skali krajowej i międzynarodowej. Dotychczasowe doświadczenie, wieloletnia tradycja, a także doskonaląca się kadra dydaktyczno-naukowa, która współpracuje z licznymi placówkami szkolnymi i pozaszkolnymi stanowi mocny fundament kształcenia pedagogów i nauczycieli. Wpisuje się tym samym w misję Uniwersytetu, która zakłada promowanie wiedzy, fachowości, nowoczesności, a także pojętą w sposób tradycyjny solidnością.

Strategiczne cele działania zawierają się w czterech obszarach: nauki, dydaktyki, organizacji i zarządzania, współpracy z zagranicą oraz promocji. Kierunek *pedagogika* w pełni włącza się swoją działalnością w realizację nadrzędnej misji Uniwersytetu, zgodnie z którą Uniwersytet

jest wspólnotą, która „*kieruje się poczuciem służby społeczeństwu, zasadami wolności nauczania oraz wolności twórczości artystycznej, a także wolności inicjowania i prowadzenia badań naukowych przydatnych do rozwoju otoczenia. Pragnie służyć zróżnicowanej kulturowo społeczności regionu, kraju i świata, kształcąc i wychowując kolejne pokolenia studentów. Rozwija kadry nauki w dążeniu do prawdy, w poszanowaniu uniwersalnych wartości oraz praw człowieka, poczuciu odpowiedzialności za ich ochronę i rozwój. Buduje kulturę tolerancji, krytycznej refleksji i mądrej debaty nad istotnymi problemami współczesności.*”. Podkreślana jest moralna odpowiedzialność Uniwersytetu za kształtowanie współczesności i przyszłości przede wszystkim poprzez utrwalanie etycznych zachowań, opartych na zasadach tolerancji i otwartości, a eliminujących fobie, uprzedzenia i stereotypy i utrwalanie dialogu międzykulturowego w przestrzeni europejskiej. Szczegółową misją jest prowadzenie badań naukowych oraz praca dydaktyczna. Tak określonej misji i strategii rozwoju odpowiada przyjęta przez ocenianą jednostkę koncepcja kształcenia, której głównym celem jest wszechstronne kształcenie studentów na najwyższym poziomie merytorycznym, przygotowanego do podjęcia pracy i rozwijania kariery zawodowej w zawodzie pedagoga i nauczyciela, poprzez przekazanie wiedzy nie tylko *stricte* specjalistycznej, lecz także odpowiednich umiejętności i kompetencji społecznych z uwzględnieniem praktycznych potrzeb gospodarki innych sfer życia publicznego, w tym umożliwienie podjęcia pracy i rozpoczęcia kariery zawodowej w przestrzeniach pedagogicznych i oświatowych. Koncepcja i cele kształcenia w pełni mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek *pedagogika* został przyporządkowany.

Koncepcja kształcenia ma pełne wsparcie w profilu naukowym i jest ściśle powiązana z prowadzoną w ocenianej jednostce działalnością naukową. Potwierdza to wykaz bardzo licznych publikacji z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek studiów. Kształcenie na ocenianym kierunku jest zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy. Ma na celu przygotowanie studentów do wykonywania zawodu pedagoga w różnych instytucjach i nauczyciela w placówkach oświatowych. Dlatego Instytut w konsultacji z podmiotami zewnętrznymi dokonuje modyfikacji koncepcji kształcenia. Badania oczekiwań i potrzeb otoczenia społecznego możliwe są także dzięki ścisłej współpracy z przedszkolami, szkołami, placówkami wychowania pozaszkolnego oraz innymi instytucjami realizującymi zadania w zakresie pedagogiki. Inicjatywą wpisującą się realizację potrzeb otoczenia jest także współpraca z rodzicami i nauczycielami w ramach *Akademii dla Rodziców*, która została uruchomiona w 2016 roku. Pracownicy Instytutu oraz zaproszeni goście z innych uczelni prowadzą cykliczne wykłady dla rodziców np. *Dziecko a jego potrzeby; Problemy wychowawcze, emocje, konflikty; Pomoc medyczna dzieciom; Potrzeby dziecka w wieku przedszkolnym*.

W kształtowaniu koncepcji kształcenia realnie uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Na kierunku *pedagogika* kształcą się głównie kandydatów do pracy w placówkach szkolnych i pozaszkolnych, gdzie wymagane jest przygotowanie pedagogiczne i wychowawcze oraz nauczycielskie. W celu optymalizacji założonych efektów kształcenia INP pozostaje w kontakcie z dyrektorami placówek oświatowych, placówek i ośrodków wychowawczych

oraz szkół, w których odbywają się praktyki (przedszkola, szkoły, instytucje oświatowo-wychowawcze).

Na studiach I i II stopnia efekty kierunkowe i modułowe są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim, są właściwie przyporządkowane do obszaru nauk społecznych i humanistycznych. Nauki społeczne to pedagogika, psychologia i socjologia, a nauki humanistyczne – filozofia i historia. Efekty uczenia się w obrębie kierunku pedagogika odnoszą się do charakterystyki Polskiej Ramy Kwalifikacji, typowej dla kwalifikacji uzyskiwanych dla szkolnictwa wyższego. Efekty kształcenia mają formę opisową kwalifikacji zdobywanych dzięki ukończeniu studiów na kierunku pedagogika. Stanowią one podstawę wyznaczania zakresu treści kształcenia, ich usytuowania w modułach kształcenia, sekwencyjności przedmiotów. Są wspólne dla wszystkich absolwentów pedagogiki. Efekty kształcenia podzielone zostały na trzy kategorie: wiedza – umiejętności – kompetencje społeczne. Kierunkowe efekty kształcenia są zgodne z efektami przewidzianymi dla wskazanych dyscyplin, spójne z charakterystykami przewidzianymi dla danego poziomu PRK, jak również skorelowane z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. W dokumentacji procesu kształcenia efekty kierunkowe w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych zostały opisane w formie tabelarycznej. Przypisano je też do efektów obszarowych. Dla kierunku *pedagogika* studiów pierwszego stopnia przewidziano 20 efektów w zakresie wiedzy, 15 dotyczących umiejętności i 11 odnośnie do kompetencji społecznych. Dla studiów drugiego stopnia efekty mają odniesienie dla efektów obszarowych zgodnie z Ramą Kwalifikacji, poziom 7 i zawierają 17 efektów z kategorii wiedzy, 13 z kategorii umiejętności i 8 z kategorii kompetencji społecznych. Efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. Uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji

Efekty kształcenia nauczycieli przypisane są do obu poziomów kształcenia i wynikają z koncepcji kształcenia przyjętej na kierunku *pedagogika* oraz mają odniesienie do efektów kształcenia nauczycieli i bazują na efektach wzorcowych dla kierunku pedagogika zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji (I stopień-poziom 6, II stopień-poziom 7). Zawierają one pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Przyjęte efekty odnoszą się do profilu ogólnoakademickiego akcentując interdyscyplinarną wiedzę, eksponując także umiejętności interpersonalne, badawcze w celu podejmowania badań pedagogicznych. Treść efektów kształcenia uwzględnia specyfikę koncepcji kształcenia na kierunku *pedagogika*. Ich sformułowanie umożliwia i stymuluje aktualizację wiedzy pedagogicznej i wymaga od studentów znajomości zmieniających się standardów pedagogicznych. W kartach przedmiotów wykazano najnowszą literaturę przedmiotu. Zapewniają studentom możliwość uzyskania aktualnej wiedzy uwzględniającej zmieniającą się rzeczywistość pedagogiczną w zakresie uregulowań prawnych, metodologii badań pedagogicznych, diagnozy pedagogicznej, metod i form dydaktycznych i wychowawczych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1³(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia realizowana na kierunku *pedagogika* jest właściwa, spójnie powiązana z misją i strategią rozwoju Uczelni oraz odpowiada celom strategicznym Jednostki. Spełnia stawiane jej wymagania w kontekście polityki zapewnienia jakości kształcenia oraz uwzględnia wzorce krajowe i międzynarodowe. W pełni uwzględnia postęp w odpowiednich dla kierunku dziedzinach i dyscyplinach naukowych. Koncepcja, efekty kształcenia, program i jego organizacja są oryginalne w odniesieniu do innych uczelni (uwzględniając jej tradycje pedagogiczne, ukształtowane w Wyższej Szkole Pedagogicznej), kształcących na analogicznych kierunkach. Udział interesariuszy w jej kształtowaniu jest bardzo aktywny, a różnorodna współpraca z otoczeniem społecznym i gospodarczym stanowi ważny element w kształtowaniu koncepcji i procesu kształcenia oraz jego jakości. Na szczególne podkreślenie zasługują liczne inicjatywy Instytutu na rzecz środowiska.

Efekty kształcenia są spójne ze wskazanymi obszarami kształcenia, dziedzinami i dyscyplinami naukowymi, z poziomami kształcenia i profilem ogólnoakademickim. Istnieje wyraźna spójność merytoryczna i zakresowa pomiędzy poszczególnymi ich kategoriami (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Dobłą praktykę, wartą upowszechnienia w innych uczelniach, jest inicjatywa wpisująca się w realizację potrzeb otoczenia polegająca na współpracy Jednostki z rodzicami i nauczycielami w ramach *Akademii dla Rodziców*. Pracownicy Instytutu oraz zaproszeni goście z innych uczelni prowadzą cykliczne wykłady dla rodziców, które cieszą się niezwykle dużym zainteresowaniem.

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na ocenianym kierunku są w pełni zgodne z efektami kształcenia/uczenia się oraz aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w wiodącej dyscyplinie *pedagogika*, jak również z przytoczonymi wcześniej dyscyplinami uzupełniającymi. W kontekście podstaw

³W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

filozoficznych, psychologicznych, socjologicznych oraz w oparciu o ewolucję poglądów historycznych pozwalają na lepsze zrozumienie procesów wychowania i kształcenia. Program kształcenia w zestawieniu z efektami kształcenia stanowi spójną całość. Z dostarczonej dokumentacji wynika, że przewidziano w nim kompleksowo, w odpowiednio dobranych modułach, wszystkie specyficzne treści właściwe dla kierunku *Pedagogika*, które są bieżąco aktualizowane. Pozwala to na osiągnięciu przez studentów wysokiego poziomu przygotowania merytorycznego w wyniku uzyskania przez nich zakładanych efektów kształcenia. W ocenianej jednostce na kierunku *pedagogika* prowadzone są studia I i II stopnia w dwóch formach kształcenia: stacjonarnego i niestacjonarnego – na 3-letnich (6 semestrów) studiach licencjackich i 2-letnich (4 semestry) studiów magisterskich. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych przyjęto taką samą liczbę punktów ECTS – I stopniu 180 pkt, II stopniu 120 pkt. Studia kończą się egzaminem dyplomowym. Kształcenie obejmuje dwa programy studiów, które mają tożsame efekty kształcenia.

Treści programowe związane z przygotowaniem do wykonywania zawodu nauczyciela, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Treści programowe z zakresu dyscyplin naukowych wspomagających (psychologia, socjologia, historia, filozofia) odpowiadają koncepcji kształcenia i są powiązane z dyscypliną wiodącą (pedagogika).

Czas trwania studiów pierwszego i drugiego stopnia, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Plan studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przy czym w przypadku studiów stacjonarnych, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami.

Łączna liczba godzin, które student realizuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów wynosi na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia 2115 godzin, a na studiach II stopnia 960 godzin. Minimalne zmiany mogą wystąpić w ramach modułu specjalnościowego pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z językiem obcym.

Plany studiów I i II stopnia w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych mają strukturę modułową. Moduły, a w nich przyporządkowane kursy, przedmioty tworzą plan studiów i odpowiadają poziomowi kształcenia. We wszystkich planach studiów poszczególnych semestrów przyjęto sekwencję przedmiotów, która tworzy spójną całość. Studenci rozpoczynają kształcenie od przedmiotów wspólnych i kierunkowych, w późniejszych semestrach realizowane są przedmioty specjalistyczne i metodyczne.

Program studiów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych obejmuje te same grupy przedmiotów zawartych w poszczególnych modułach. Program jest zgodny z sumarycznymi wskaźnikami (bilans punktów ECTS), przyjętymi Uchwałą nr 83/2012-2016 Senatu UO. Z zakresu nauk podstawowych (PP) student otrzymuje 17 ECTS, nauk kierunkowych (PK) – 21 punktów ECTS. Suma punktów z zajęć służących zdobywaniu wiedzy oraz umiejętności badawczych obejmuje zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymaganym wymiarze punktów ECTS (ponad połowę ECTS) tj.: 100 punktów ECTS z przedmiotów do wyboru (DW)- seminarium, proseminarium badawcze; minimum 54 punkty ECTS przygotowanie pracy dyplomowej, kurs ogólnouczelniany oraz dodatkowe zajęcia badawcze dla studentów (minimum 4 punkty ECTS).

W programie studiów uwzględniono także zajęcia poszerzające wiedzę humanistyczną (6 punktów ECTS) Program i plan studiów kształcenia nauczycieli przedszkoli i klas I-III został opracowany w oparciu o Rozporządzenie MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli. Wymiar godzinowy zajęć, przyporządkowana im liczba punktów ECTS i ich kolejność w planie studiów jest zgodna z wymaganiami standardów kształcenia nauczycieli.

Czas przewidziany na realizację programu i nakładu pracy studenta mierzonego liczbą punktów ECTS jest adekwatny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Obciążenie liczbą godzin w poszczególnych latach jest właściwe (największe na III roku, najmniejsze na V). W każdym roku studiów student ma uzyskać 60 punktów ECTS, po 30 w semestrze, co zapewnia równomierny podział nakładu pracy. Treści programowe (w tym z języka obcego i praktyk zawodowych), ich różnorodność i aktualność są spójne z zakładanymi efektami kształcenia. Sekwencja przedmiotów nie budzi zastrzeżeń. Wymiar godzinowy przewidziany dla poszczególnych przedmiotów, jak również nakład pracy mierzony liczbą przypisanych im punktów ECTS są właściwe.

Oferta przedmiotów obieralnych przekracza 30% ogólnej liczby punktów ECTS (56 pkt. na studiach pierwszego stopnia i 36 pkt. na studiach drugiego stopnia), co jest zgodne z wymaganiami przewidzianymi prawem i zapewnia możliwość indywidualnego kształtowania treści programowych przez studenta. W toku całych studiów w rozłożeniu na poszczególne semestry Student ma do wyboru różne przedmioty w ramach następujących bloków: *Kurs ogólnouczelniany*, *Kurs humanistyczny*, *Kurs instytutowy*, *Warsztat badawczy pedagoga*. Ich oferta jest właściwa i służy rozwinięciu treści zawartych w przedmiotach kierunkowych. Oprócz nich student wybiera seminarium dyplomowe na studiach pierwszego stopnia oraz seminarium magisterskie na studiach drugiego stopnia i język obcy. Zajęcia językowe stanowią integralną część programu studiów. Na studiach pierwszego stopnia (stacjonarnych)

realizowane są w wymiarze 120 godzin, kończących się egzaminem na poziomie B2, którym przypisano 7 punktów ECTS (realizacja w dwóch kolejnych semestrach po 60 godzin, i student otrzymuje 3 punkty ECTS, drugi zaliczeniem z oceną i egzaminem, za które student otrzymuje 3 + 1 punkty ECTS; punkty ECTS dopisywane są odpowiednio w semestrach czwartym i piątym). Na studiach drugiego stopnia (stacjonarnych), zajęcia w języku obcym (studiowanym uprzednio w ramach lektoratu) z zakresu specjalistycznego słownictwa dla danej dyscypliny, realizowane są w wymiarze 30 godzin (2 punkty ECTS); na odpowiednich studiach niestacjonarnych wymiar godzin ustala się na poziomie: studia pierwszego stopnia – 72 godziny (i 7 punktów ECTS dopisanych do semestrów jak analogicznie na studiach stacjonarnych), studia drugiego stopnia (magisterskie) – 18 godzin i 2 punkty ECTS (realizacja jak na odpowiednich studiach stacjonarnych). Oferta obejmuje lektoraty z języka angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego lub włoskiego. Decyzja o wyborze języka i poziomie kursu zapada na podstawie wyniku testu poziomującego wypełnianego w procesie rekrutacji.

Metody dydaktyczne stosowane podczas zajęć kontaktowych są różnorodne, elastyczne i odpowiednio dostosowane do celów i treści kształcenia oraz osiągnięcia zakładanych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy i stymulujące studentów do samodzielności i aktywności w procesie uczenia się. W ramach realizacji treści z poszczególnych przedmiotów uwzględnia się pracę własną studentów oraz samodzielne uczenie się stymulujące krytyczne i refleksyjne myślenie. Zajęcia prowadzone są w sposób pozwalający na łączenie teorii z praktyką, czego dowodzi nie tylko treść sylabusów, ale i ocena hospitowanych zajęć. W ramach ćwiczeń i konwersatoriów dominują metody aktywizujące. Na kierunku Pedagogika – specjalności nauczycielskie wykorzystuje się metody dydaktyki szkoły wyższej w szczególności: metodę projektu, symulacji, problemową, analizę tekstu, prezentacje multimedialne, burzę mózgów, dyskusje - analityczne i krytyczne oraz metody edukacji teatralnej, plastycznej i muzycznej. W celu osiągania kompetencji społecznych nauczyciele akademicy wykorzystują metody eksponujące, sytuacyjne, waloryzacyjne, dramę. Stosowane metody umożliwiają zaspakajanie indywidualnych potrzeb studentów, wyzwalają kreatywność i motywację do podejmowania działań i badań naukowych. Metody kształcenia umożliwiają studentom zaspakajanie indywidualnych potrzeb oraz indywidualizację toku studiów.

Zajęcia dydaktyczne na specjalnościach nauczycielskich przewidziane w planach studiów realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, seminariów i warsztatów z przedmiotów artystycznych oraz praktyk pedagogicznych (zajęcia w przedszkolu, szkole, klasy I-III). Liczba punktów realizowanych przedmiotów w danej formie zajęć wynika z koncepcji programowej.

Na studiach I st. około 45% godzin realizowanych zajęć przebiega w formie wykładów a na studiach II st. formy te stanowią około 60%. Zajęcia w formie warsztatowej realizowane są pod kątem przygotowania nauczycieli do prowadzenia w przedszkolu i szkole przedmiotów artystycznych (muzyka, plastyka, teatr). Do osiągnięcia efektów kształcenia przy wykorzystaniu metod łączących teorię z nabywaniem umiejętności praktycznych przyczynia się również prowadzenie zajęć przez dydaktyków posiadających praktyczne doświadczenie

zawodowe oraz przez nauczycieli szkół i placówek pozaszkolnych współpracujących z Instytutem, którzy realizują z reguły zajęcia w formach poza wykładowych. Dobór form kształcenia i liczebność grup studenckich (średnio dla grupy wykładowej od 14 do 54 osób, ćwiczeniowej i specjalnościowej od 10 do 25, a seminaryjnej od 7 do 12) pozwalają na realizację zakładanych efektów kształcenia. Przygotowaniu studentów do prowadzenia działalności naukowej służą oprócz właściwie skonstruowanego programu zawierającego znaczną ilość godzin przedmiotów związanych z prowadzonymi przez pracowników badaniami, wykorzystywanymi w dydaktyce (o czym wspomniano wcześniej) także prace w ramach seminarium, jak również narzędzia dostępne do wykorzystania badań na zajęciach i w Bibliotece. Szczególnie pomocne jest uczestnictwo w pracach kół naukowych. Efekty tego są widoczne w aktywnym ich uczestniczeniu konferencjach i konkursach. Program kształcenia umożliwia indywidualne kształtowanie treści programowych przez studentów, czemu służy szeroka oferta przedmiotów do wyboru (także w językach obcych), działalność kół naukowych i możliwość konsultacji z pracownikami.

Praktyki stanowią integralną część procesu kształcenia i realizowane są zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia co umożliwia zdobycie doświadczenia zawodowego i kompetencji w zakresie studiowanych specjalności. Organizacja praktyk na specjalnościach nauczycielskich uwzględnia Rozporządzenie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 roku. Procedura odbywania praktyk i ich dokumentowania realizowana jest na podstawie rozporządzenia Rektora UO z roku 2015/2016. Na kierunku Pedagogika praktyki realizowane są w trybie ciągłym i nieciągłym oraz ze względu na rodzaj realizowanych zadań w ich czasie. Zadaniem obu form jest kształtowanie praktycznych umiejętności studentów z zastosowaniem wiedzy w działalności praktycznej i osiągnięcia efektów kształcenia niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej.

Praktyki nieciągłe (śródroczne) na specjalnościach nauczycielskich są realizowane jako osobny przedmiot. Obejmują cotygodniowe zajęcia studentów prowadzone przez nauczycieli akademickich oraz nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i przedszkoli. Praktyki nieciągłe obejmują praktykę ogólnopedagogiczną (wprowadzającą do zawodu). Jej celem jest wieloaspektowe poznanie sposobu funkcjonowania placówek edukacyjnych, w tym opiekuńczych i wychowawczych oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych, ich podstawowych zadań, obszarów działalności, stosowanych metod pracy, procedur organizacyjnych, podziału kompetencji, planowania pracy i systemu kontroli. Podczas praktyki studenci zapoznają się ze specyfiką zawodu nauczyciela oraz jego warsztatem pracy, a także doświadczają bezpośredniego kontaktu z dziećmi w środowisku instytucjonalnym.

Celem praktyki wychowawczo-dydaktycznej (nieciągłej) w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej jest nabycie i rozwinięcie przez studentów praktycznych umiejętności organizowania pracy nauczyciela oraz poznanie charakterystyki rozwojowej grupy wychowanków. Ponadto student zdobywa umiejętności:

- samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej (w skali rocznej, tygodniowej i dziennej),

- projektowania i prowadzenia działań wychowawczo-dydaktycznych w przedszkolu i w szkole podstawowej,
- obserwowania i analizowania zajęć pod kątem realizacji celów wychowania i kształcenia oraz stosowanych metod i środków dydaktycznych,
- oceny efektów prowadzonych działań wychowawczych,
- nabywa wiedzę i umiejętności potrzebne do projektowania sytuacji edukacyjnych uwzględniających różne strategie pracy z dzieckiem.

Celem praktyki ciągłej, realizowanej w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej jest rozwinięcie kompetencji praktycznych studentów w zakresie działań pedagogicznych w powiązaniu z posiadaną wiedzą teoretyczną. Istotą praktyki ciągłej jest stworzenie studentom warunków do pracy nad sobą podczas doskonalenia umiejętności samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej, pod kierunkiem czynnego nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym. Po ukończonym cyklu praktyk student powinien znać warsztat pracy nauczyciela oraz zasady organizacji pracy w placówce dydaktycznej. Powinien także znać program nauczania i podręczniki wykorzystywane w edukacji wczesnoszkolnej i wychowaniu przedszkolnym. Do nabytych kompetencji zawodowych po odbytej praktyce należą takie umiejętności, jak: sporządzanie notatek z zajęć obserwowanych, zdolność omówienia obserwowanych zajęć i wyciągania konstruktywnych wniosków w procesie doskonalenia się w zawodzie nauczyciela i wychowawcy. Student powinien umieć także sporządzić autorski schemat zajęć (konspekt, scenariusz), omówić prowadzone przez siebie zajęcia, wykorzystać konstruktywnie uwagi do usprawniania, modyfikowania i polepszania własnego warsztatu pracy. Podobnie organizowane są praktyki na specjalnościach nienauczycielskich.

Przed rozpoczęciem praktyki w czasie spotkania z koordynatorem praktyki z ramienia INP, studenci zapoznają się z instrukcją i regulaminem praktyki, poznają podstawowe cele i zasady dotyczące jej realizacji. Ponadto każdy student jest informowany o potrzebie sprawdzenia niekaralności przez dyrekcję placówki (zgodnie z obowiązującymi przepisami) i wyraża na to zgodę. Rozpoczynając praktykę każdy student, wraz z opiekunem praktyki w placówce szkolenia praktycznego, opracowuje program przebiegu praktyki, który jest zatwierdzany przez koordynatora praktyki z ramienia INP. Przed rozpoczęciem samodzielnych zajęć hospituje zajęcia związane z różnymi obszarami pracy danej placówki. W trakcie jej trwania uczestniczy w realizowanych w placówce formach pracy, zawsze przestrzegając przyjętego w instytucji/placówce trybu i porządku pracy oraz przepisów o dyscyplinie pracy. Ponadto, samodzielnie przeprowadza różne formy zajęć, jakie wynikają z normalnego rytmu pracy w placówce. Przygotowanie studenta do zajęć polega na pisemnym opracowaniu scenariusza zajęć i zatwierdzeniu go przez opiekuna praktyki. Zaliczenie praktyk poprzez wpisanie oceny do indeksu przez opiekuna odbywa się kompleksowo i ma na celu weryfikację osiągniętych efektów kształcenia. Student-praktykant prowadzi kartę przebiegu praktyki i odnotowuje w niej hospitowane i zrealizowane samodzielnie zajęcia i inne zadania. Dokumentację praktyki (program, kartę praktyki potwierdzoną podpisem opiekuna i pieczęcią instytucji, sprawozdania z hospitowanych zajęć, scenariusze przeprowadzonych zajęć, opinię opiekuna) student

przedkłada koordynatorowi praktyki (odpowiedzialnemu pracownikowi INP) w celu jej zaliczenia. Po skończonej praktyce, przed jej zaliczeniem, w czasie spotkania z koordynatorem, studenci omawiają jej przebieg i zdobyte umiejętności praktyczne. Praktyki (zarówno śródroczna, jak i ciągła) służą zdobyciu kompetencji zawodowych i budowaniu własnego warsztatu pracy.

Organizacja procesu kształcenia jest właściwa i nie budzi zastrzeżeń. Organizacja roku akademickiego regulowana jest corocznie decyzją Rektora, w której wyznaczone są okresy zajęć dydaktycznych, sesji egzaminacyjnej oraz przerw między semestrami. Rok akademicki podzielono na 2 semestry, z uwzględnieniem sesji egzaminacyjnych, przerw świątecznych i wakacji. Trwa od 1 października danego roku kalendarzowego do 30 września następnego. Organizacja zajęć uzależniona jest od trybu studiów. Zajęcia planowane są w godzinach 8.00-20.00 od poniedziałku do piątku na studiach stacjonarnych, na studiach niestacjonarnych od piątku do niedzieli. Układając harmonogram zajęć przestrzega się zasady ustalania przerw obiadowych dla każdej z grup studenckich. Zajęcia są prowadzone w jednostkach trwających 50 minut, z czego 45 minut przypada na zajęcia dydaktyczne, a 5 minut na przerwę, w cyklach od 2 do 4 jednostek godzinowych, co jest zgodne z higieną procesu nauczania. Organizacja procesu nauczania i uczenia się na specjalnościach przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Treści programowe na ocenianym kierunku są w pełni zgodne z efektami kształcenia/uczenia się oraz aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w wiodącej dyscyplinie *pedagogika*, jak również z przytoczonymi wcześniej dyscyplinami uzupełniającymi. Program kształcenia w zestawieniu z efektami kształcenia stanowi spójną całość. Czas trwania studiów, punktacja ECTS, liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela są właściwe. Sekwencja przedmiotów, proporcje godzin wykładowych do innych, procentowy udział przedmiotów obieralnych, nauczanie języka obcego, nie budzą zastrzeżeń. Metody i narzędzia kształcenia uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki. Istnieje możliwość indywidualizacji procesu zdobywania wiedzy. Organizacja praktyk, Zakładane efekty przewidziane do osiągnięcia i sposób ich weryfikacji są prawidłowe.

Uwzględniono w nich praktyki zawodowe i język obcy, jak również przygotowanie do prowadzenia badań. Program, plan studiów metody dydaktyczne są z nimi merytorycznie skorelowane. Forma prezentacji, zarówno w tabeli jak i w kartach przedmiotów jest jasna i zrozumiała. Sylabusy sporządzono według jednolitego wzoru. Realna możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów jest w pełni osiągalna, z uwagi na odpowiednio skonstruowany program i plan studiów. Sposoby oceny osiągniętych efektów i narzędzia ich weryfikacji, są właściwe.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, infrastruktura, a także kompetencje opiekunów są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Harmonogram zajęć nie budzi zastrzeżeń.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

W programie kształcenia wprowadzono wiele przedmiotów specjalistycznych, co korzystnie wpływa na odpowiednie przygotowanie do zawodu nauczyciela i pedagoga. Realizacja programu studiów odbywa się nie tylko w budynkach Uczelni, ale także w placówkach oświatowych. Nie tylko praktyki studenckie, ale także inne przedmioty specjalistyczne realizowane w terenie, w naturalnych przestrzeniach edukacyjnych, co sprzyja nabywaniu przez studenta solidnych umiejętności praktycznych. Wiele zajęć odbywa się w przedszkolach i szkołach oraz w Młodzieżowym Domu Kultury, w którym realizowane są zajęcia z zakresu edukacji artystycznej i pedagogiki twórczości. Podkreślić należy również tworzenie przestrzeni dla rozwoju osobowościowego studentów. Teatr Zapadnia prowadzony przez pracownika Instytutu oraz Akademicki Chór „Dramma per Musica” stanowią uzupełnienie programu kształcenia w zakresie kształtowania kompetencji miękkich, kreatywności, otwartości.

Wprowadzono nowe przedmioty: *Warsztat badawczy pedagoga* oraz *Badania diagnostyczne i eksperymentalne*, powiązane z nowymi wyzwaniami badań naukowych. Łączą one aktualną i kompleksową wiedzę metodologiczną, kompetencje i umiejętności badawcze z różnych subdyscyplin pedagogiki, rozwijając umiejętności studentów w zakresie zarówno prowadzenia badań naukowych, jak i diagnozowania środowisk szkolnych i pozaszkolnych dziecka. Jest to innowacyjne oraz godne naśladowania rozwiązanie, które znacząco poprawia jakość kształcenia na kierunku pedagogika i może stanowić wzorzec dla innych uczelni.

Program studiów o profilu ogólnoakademickim – obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS. Prowadzone są zajęcia umożliwiające studentom przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej, a praktyczna realizacja tego przygotowania występuje nie tylko w przygotowywaniu prac magisterskich, ale także działalności kół naukowych.

Zalecenia -----

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów. Zasady i tryb rekrutacji określa *Załącznik nr 1 do Uchwały nr 86/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 25*

I 2018 r. Na kierunek pedagogika przyjęcie na studia następuje w wyniku postępowania kwalifikacyjnego, którego zasadniczym elementem jest konkurs świadectw. Postępowanie kwalifikacyjne na kierunek Pedagogika przeprowadza Instytutowa Komisja Rekrutacyjna, którą powołuje dziekan WNS. W skład komisji wchodzi: przewodniczący oraz sekretarze. Przed rozpoczęciem procedury rekrutacyjnej sekretarze komisji odbywają odpowiednie szkolenia w terminach wyznaczonych przez władze UO. Rekrutacja na kierunek Pedagogika (ze specjalnościami) odbywa się w dwóch turach wyznaczonych przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną. Informacje o kierunku, zasady rekrutacji oraz terminy rekrutacji dostępne są na stronie internetowej rekrutacji kandydatów IRK. Kandydaci zakwalifikowani na studia są zobowiązani do złożenia w instytutowej komisji rekrutacyjnej – w terminie podanym w harmonogramie rekrutacji – kompletu dokumentów (wymienionych na stronie internetowej rekrutacji kandydatów IRK; tam też dostępne są odpowiednie druki) oraz podpisać umowę o warunkach odpłatności. Niespełnienie tego obowiązku jest traktowane jako rezygnacja ze studiów na UO i skreślenie z listy zakwalifikowanych na studia.

Rekrutacja na studia I st. odbywa się na podstawie konkursu świadectw, którego zasadniczym elementem jest wynik egzaminu maturalnego w zakresie dwóch grup przedmiotów, które następnie są przeliczane zgodnie z algorytmem. Rekrutacja na studia II st. przewidziana jest dla absolwentów studiów zawodowych z dyplomem licencjata kierunku pedagogika. Przyjęcie kandydata na pierwszy rok studiów następuje na podstawie postępowania rekrutacyjnego, którego zasadniczym elementem jest konkurs ocen na dyplomie ukończenia studiów I st., a w zakresie specjalności nauczycielskich wymagany jest dyplom ukończenia pierwszego stopnia studiów nauczycielskich, a przy jednakowych ocenach decyduje średnia ocen ze studiów I stopnia. Wszystko to gwarantuje przejrzystość i bezstronność zasad rekrutacji oraz równe szanse dla kandydatów, a także zapewnia odpowiedni dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia/uczenia się.

Warunkiem zakończenia studiów jest przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Proces dyplomowania studentów realizujących studia I i II stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej został opracowany na podstawie Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych ustaw (Dz. U. 2014 r., poz. 1198), Zarządzenie nr 7/2015 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie zasad przygotowania i archiwizacji prac dyplomowych w UO. Procedura dyplomowania obejmuje seminaRIA, egzamin dyplomowy na studiach I i II stopnia. Tematyka prac dyplomowych jest zróżnicowana, zgodna ze specjalnością i zainteresowaniami badawczymi studentów. Tematyka prac przedstawiona jest w załączniku VI. Zasady dyplomowania na kierunku Pedagogiki określa Regulamin Studiów UO z dn. 26 II 2015 r., §34-41. Zgodnie z regulaminem student ma możliwość wyboru promotora pracy dyplomowej. Promotorami są samodzielni pracownicy naukowcy (lub adiunkci z dorobkiem badawczym na mocy uchwały Rady Wydziału) INP. Na podstawie Zarządzenia Rektora każda praca jest sprawdzana przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem programu antyplagiatowego współpracującego z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych. Zgodnie z Regulaminem Studiów UO student powinien złożyć pracę dyplomową (w elektronicznym

systemie APD UO oraz w wersji papierowej w Dziekanacie WNS) i zdać egzamin nie później niż do końca września ostatniego roku studiów. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest spełnienie wszystkich wymagań wynikających z planu i programu studiów oraz uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej (tamże, §37). Oceny pracy dokonują promotor oraz jeden recenzent wybrany z grona specjalistów w danej specjalności. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i jest dokumentowany protokołem (Regulaminu Studiów UO z dn. 26 II 2015, §41). Odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana lub przez osobę przez niego upoważnioną, w skład której wchodzi przewodniczący, promotor oraz recenzent. Komisja egzaminacyjna sporządza protokół z egzaminu dyplomowego. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego studentowi ogłasza się jego wynik oraz ocenę (co najmniej dostateczną), jaka zostanie umieszczona na dyplomie ukończenia studiów. Podstawę obliczania ostatecznego wyniku studiów określa Regulaminu Studiów UO. Ocena końcowa egzaminu dyplomowego jest średnią arytmetyczną z uzyskanych ocen cząstkowych i obliczana jest zgodnie z zasadą: od 3,0 do 3,24 dostateczny (3,0); od 3,25 do 3,75 dostateczny plus (3,5); od 3,76 do 4,25 dobry (4,0); od 4,26 do 4,55 dobry plus (4,5); od 4,56 bardzo dobry (5,0). Zespół oceniający w czasie wizytacji analizując zakres tematyczny prac, oraz protokoły z przebiegu egzaminu końcowego stwierdził, że zarówno ich zakres tematyczny, poziom merytoryczny, sposób oceniania, jak również przebieg egzaminu nie budzą zastrzeżeń.

Zasady sprawdzania i oceniania efektów kształcenia przedstawia procedura zatwierdzona przez Senat Uniwersytetu Opolskiego określająca formy weryfikacji, ich metody i sposoby, a także szczegółowe obowiązki nauczycieli akademickich w tym zakresie. Okresem zaliczeniowym jest semestr. Warunkiem jego zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z wszystkich przedmiotów i praktyki przewidzianych planem studiów oraz uzyskanie 30 punktów ECTS potwierdzonych stosownym wpisem oceny do protokołu. W przypadku studenta uczestniczącego w wymianie międzynarodowej podstawą zaliczenia jest zrealizowanie programu zatwierdzonego przez koordynatora instytutowego lub wydziałowego, a w przypadku programu MOST, zatwierdzonego przez dziekana. Zaliczenie zajęć nie wykładowych uzyskuje się na ostatnich zajęciach w semestrze, a egzaminów w okresie sesji. Terminy egzaminów - zgodnie z planem studiów- ustala Dziekan, na podstawie propozycji nauczycieli. Miesiąc przed zaplanowanym egzaminem student otrzymuje zagadnienia ściśle powiązane z efektami kształcenia. Wyniki egzaminów i zaliczeń wpisywane są przez egzaminatora lub prowadzącego ćwiczenia lub konwersatoria do protokołu elektronicznego na platformie USOS. Studenci informowani są o nich przez egzaminatora bezpośrednio i indywidualnie, jak również na platformie internetowej. Podczas egzaminów językowych sprawdzane są wszystkie kompetencje językowe, a więc mówienie, czytanie, pisanie, słuchanie. Są one wystandaryzowane w skali całej Uczelni. Dodatkowo, co najmniej raz w roku są przeprowadzane próbne egzaminy sprawdzające, co pomaga w określeniu ewentualnych braków wiedzy.

Proces weryfikacji efektów uczenia się ma charakter ciągły i obejmuje: prace etapowe z poszczególnych przedmiotów, efekty kształcenia z praktyk pedagogicznych oraz osiąganie efektów w trakcie dyplomowania. Na kierunku pedagogika określone jest kryterium ilościowe (oceny na kontinuum skali 5 – 2) i jakościowe z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Każda metoda weryfikująca efekty kształcenia posiada kryteria oceny w zależności od rodzaju realizowanego przedmiotu i metod sprawdzania efektów.

W karcie przedmiotu nauczyciel prowadzący przedmiot określa efekty i metody weryfikacji. Posiada również wymagania dotyczące ocen ilościowych z danego przedmiotu. Elementy składowe mogą otrzymać różne wartości w zależności od zakresu wiedzy, jej złożoności i metod kształcenia w procesie realizowanych przedmiotów. Uzyskanie oceny pozytywnej wymaga osiągnięcia przez studenta wszystkich zakładanych efektów. Metody oceniania efektów kształcenia uzależnione są od rodzaju danego przedmiotu realizowanego przez nauczyciela akademickiego. Metody dobierane są tak, aby umożliwiały skuteczne sprawdzenie efektów. Szczegółowe efekty kształcenia i sposoby ich weryfikacji zapisywane są w kartach przedmiotów. Do podstawowych metod sprawdzania i oceniania uzyskanych efektów kształcenia zalicza się: aktywność i dyskusja, kolokwium pisemne i ustne, projekt indywidualny i zespołowy, praca pisemna, egzamin pisemny – w różnych formach, egzamin ustny. Nauczyciele akademicki samodzielnie dokonują wyboru metod sprawdzania efektów kształcenia. Każdy nauczyciel posiada teczkę prac etapowych z pracami studentów – dokumentację potwierdzającą osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Tematyka prac etapowych i egzaminacyjnych odnosi się do treści programowych poszczególnych przedmiotów, które przedstawione są w karcie przedmiotu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku pedagogika. Zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i metody weryfikacji osiągnięć (w tym zaliczania praktyk, zdobywania kwalifikacji językowych i dyplomowania) są skuteczne, bezstronne i nie budzą zastrzeżeń.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta. Umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Metody weryfikacji efektów kształcenia umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia a B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia.

Metody weryfikacji efektów uczenia się na specjalnościach nauczycielskich są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Corocznie podejmuje się analizę wyników maturalnych pod kątem spełniania przez kandydatów warunków do studiowania na kierunku pedagogika. Każdego roku organizuje się spotkania z uczniami szkół średnich, w celu przedstawienia specyfiki kierunku, co daje potencjalnym kandydatom możliwości rozpoznania swoich predyspozycji do zawodu.

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Liczebność kadry, w stosunku do liczby studentów, stabilność zatrudnienia umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Na wizytowanym kierunku studiów, kształcenie prowadzone jest przez 57 wykwalifikowanych pracowników naukowo-badawczych i dydaktycznych reprezentujących nauki społeczne lub humanistyczne: 4 profesorów tytularnych, 11 doktorów habilitowanych, 34 doktorów i 8 magistrów, zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich obejmuje przede wszystkim dyscyplinę naukową wiodącą – *pedagogikę* ale też i pozostałe dyscypliny, w których osadzony jest kierunek. Jest on relewantny względem realizowanego programu studiów jak i efektów uczenia się zakładanych dla ocenianego kierunku studiów, o profilu ogólnoakademickim. Podkreślić należy, że dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych modułów kształcenia jest zgodny z proponowanymi przedmiotami kształcenia, co gwarantuje realizację efektów uczenia się. Spełnione są kryteria formalne, zawarte w § 3. ust. 5 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861), który stanowi, że program studiów o profilu ogólnoakademickim – obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Kierunek studiów został przypisany dyscyplinie pedagogika jako dyscyplinie wiodącej, a dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów uczenia się. ZO w trakcie wizytacji dokonał analizy sylabusów przedmiotów w korelacji do dorobku naukowego nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. W wyniku tej analizy potwierdzono kompetencje nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć, znajdujące uzasadnienie w prowadzonych badaniach naukowych. Kompetencje te są również widoczne

w powiązaniu osiągnięć w badaniach naukowych i ich profilu z opieką i ukierunkowaniem badań naukowych studentów, prowadzonych w ramach poszczególnych kół naukowych.

Nauczyciele akademicy posiadają (lata 2013–2018) specjalistyczny dorobek naukowy w obszarze nauk pedagogicznych (lub psychologicznych, socjologicznych i filozoficznych), na który składają się monografie oraz artykuły w punktowanych czasopismach o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Wszystkim zakresom treściowym ujętym w programie kształcenia na kierunku Pedagogika odpowiadają prowadzone badania naukowe. Na kierunku nauczają doświadczeni nauczyciele akademicy i wykładowcy reprezentujący wszystkie zasadnicze subdyscypliny pedagogiczne. Kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich są systematycznie rozwijane. Materiały dydaktyczne dla studentów przekazywane są zarówno w postaci (kserowanych) materiałów dydaktycznych, skryptów, jak i przez strony internetowe. Pracownicy wykładający na kierunku pedagogika prowadzą zakrojone na szeroką skalę badania naukowe, realizują granty zewnętrzne oraz wewnętrzne. Podstawową płaszczyzną upowszechniania dorobku naukowego kadry są publikacje naukowe, które stanowią podstawę budowania programów kształcenia dla kierunku pedagogika. W latach 2013-2018 opublikowano: 43 monografie, 95 monografii wieloautorских (redakcja), 184 publikacji w czasopismach naukowych, 928 rozdziały w monografiach. Systematycznie wzrasta liczba publikacji w językach obcych. Wśród zatrudnionej na wydziale kadry znajduje się wielu autorów i współautorów podręczników akademickich. Pracownicy prowadzą zajęcia w języku polskim, a nadto – stosownie do programu studiów – w językach obcych (zwłaszcza w j. angielskim i j. niemieckim), co ma znaczenie z punktu widzenia realizacji wymogów zawartych w § 4. ust 1 cytowanego wyżej rozporządzenia, który stanowi, że określone w programie studiów efekty uczenia się uwzględniają efekty w zakresie znajomości języka obcego.

Obsada zajęć dydaktycznych na kierunku pedagogika jest bezpośrednio skorelowana z wykształceniem, dorobkiem i kompetencjami osób prowadzących zajęcia w poszczególnych subdyscyplinach pedagogicznych oraz naukach pomocniczych. Samodzielni pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzą badania naukowe oraz seminaria magisterskie, które wybierają studenci Pedagogiki, osiągając dzięki temu określone kompetencje badawcze i naukowe. Wykładowcy posiadają doświadczenie zawodowe w zakresie modułu kształcenia, Wśród kadry prowadzącej zajęcia są osoby będące nauczycielami przedszkoli, szkół placówek wychowania pozaszkolnego, które osiągnęły co najmniej stopień nauczyciela mianowanego. W ramach swojej działalności pozauczelnianej zdobywają kolejne uprawnienia i podnoszą swoje kompetencje praktyczne, co wymiennie wpływa na przygotowywane przez nich zajęcia dydaktyczne z konkretnych subdyscyplin pedagogicznych.

Polityka kadrowa na wizytowanym kierunku studiów jest oparta na Strategii Rozwoju Uniwersytetu Opolskiego na lata 2015-2020 oraz na Założeniach Strategii Rozwoju Wydziału Historyczno-Pedagogicznego na lata 2015-2020. Polityka kadrowa określana jest z jednej strony potrzebami naukowymi i badawczymi jednostki, z drugiej dydaktycznymi, ale także nakierowana jest na zaspokojenie potrzeb wynikających z programu kształcenia na kierunku pedagogika. Istotnym celem działania władz INP jest wspieranie młodej kadry w szybkim

awansie naukowym.

Wzmacnianie potencjału naukowego i badawczego kadry dokonuje się poprzez: rozwijanie warsztatu naukowego i badawczego poszczególnych pracowników (udział w konferencjach naukowych, metodycznych i metodologicznych); szkolenie w zakresie komputerowego wspomagania analizy danych w naukach społecznych, korzystania z programu SPSS; rozwijanie współpracy naukowej i badawczej w ramach konsorcjum; rozwijanie współpracy naukowej i badawczej z jednostkami zagranicznymi – umiędzynarodowienie; zatrudnienie i wspieranie młodej kadry w rozwoju naukowym (m. in. Doktoryzowanie, habilitacja) i badawczym. Wzmacniany jest również potencjał dydaktyczny kadry poprzez: szkolenia w zakresie nowoczesnych metod nauczania (gry dydaktyczne, learning by doing, design thinking, projekt społeczny itp.) oraz w zakresie tutoringu akademickiego; szkolenia w zakresie e-learning oraz blended learning w dydaktyce akademickiej; szkolenia w zakresie podnoszenia kompetencji językowych kadry; współpracę przedstawicielami środowiska lokalnego zaangażowanego w działania z zakresu szeroko pojętej pomocy społecznej (prowadzenie zajęć dydaktycznych, współpraca przy realizacji projektów dydaktycznych, staże i praktyki studentów i kadry).

Przełomowy dla polityki kadrowej jest rok akademicki 2018/2019, w którym połączono dwie jednostki naukowo-dydaktyczne, a w fazę realizacji weszła konstytucja dla Nauki 2.0. Dynamika zmian wymusiła nowy układ etatowy, który realnie łączy parametry liczby studentów, modułów kształcenia z liczbą kadry i możliwościami awansu zawodowego pracowników. W Strategii Rozwoju i Doskonalenia Kadry realizującej zajęcia na kierunku „Pedagogika polityka kadrowa na lata 2015-2020” wymieniono także zasady oceny kadry naukowo-dydaktycznej. Polega ona na: ocenie pracowników naukowo-dydaktycznych dokonywanej przez studentów zgodnie z procedurą ogólnouczelnianą; hospitacji zajęć; ocenie okresowej dokonywanej przez dyrekcję INP – arkusz oceny pracownika; nominacji lub otrzymaniu nagrody *Quality*.

Nauczyciele akademicki uczący na kierunku *pedagogika* są zobowiązani i nieustannie motywowani do awansów zawodowych oraz podnoszenia swych kwalifikacji badawczych i dydaktycznych, czemu służy m.in. system oceny jakości kadry. Okresowa ocena pracowników, którą co 4 lata zarządza Rektor Uniwersytetu Opolskiego, wiąże się z zestawieniem własnego dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, samooceną oraz oceną bezpośredniego przełożonego (dziekana). Elementem rozwoju i doskonalenia kadr są przeprowadzane co 2 lata hospitacje oraz co semestralne ankiety wypełniane przez studentów, których analizą zajmuje się Centrum Edukacji Ustawicznej UO. Wyniki tych ocen omawiane są z poszczególnymi wykładowcami przez dyrektora instytutu oraz ogólnie na pracowniczych zebraniach semestralnych.

Podsumowując warto zwrócić uwagę, że odpowiedzialnym za własny rozwój i doskonalenie ostatecznie pozostaje sam nauczyciel akademicki, a struktury UO wspomagają system kształtowania i oceny jakości kadry badawczo-dydaktycznej kierunku Pedagogika. Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje prowadzących zajęcia do ponoszenia kwalifikacji, zarówno naukowych jak i dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiające prawidłową realizację zajęć przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór i rozwój kadry. Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

ZO PKA zwrócił szczególną uwagę na udoskonalanie przez pracowników metod kształcenia, zarówno pod względem najnowszej literatury, jak i innowacyjnych metod kształcenia. Na uwagę zasługują organizowane cyklicznie Seminaria Naukowe związane z badaniami naukowymi pracowników jednostki. Od 2018 roku rozpoczęto unikalne w skali kraju Ogólnopolskie Seminaria Epistemologiczne, na których wygłaszali referaty przedstawiciele polskiej pedagogiki.

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

W realizacji programu studiów na wizytowanym kierunku wykorzystywana jest baza lokalowa Instytutu Nauk Pedagogicznych. Zasadniczo baza dydaktyczna INP ulokowana jest w dwóch bliskich sobie miejscach. Budynek przy ul. Oleskiej 48 posiada: 3 sale ćwiczeniowe od 15 do 40 miejsc, 1 salę komputerową na 8 miejsc, 5 sal wykładowych po 40 miejsc każda, 1 sala audytoryjna na 150 miejsc. Budynek „Collegium Paedagogicum” przy ul. Ojca Czapłaka 2A: 5 sal ćwiczeniowych od 30 do 50 miejsc, 1 sala komputerowa na 10 miejsc, 2 sale seminaryjne od 15 do 20 miejsc, 3 sale wykładowe po 100 miejsc każda. Do dyspozycji pracowników jest 18 gabinetów, w których prowadzone są dyżury pracowników oraz seminaria dyplomowe. W trakcie wizytacji ZO potwierdził dane dotyczące bazy dydaktycznej INP przedstawione w raporcie samooceny, w zakresie standardu i wyposażenia pomieszczeń dydaktycznych. Większość sal wykładowych zaopatrzona została w system nagłośnienia oraz projektory multimedialne. Położona w Collegium Paedagogicum sala 103 jest pracownią komputerową – jej umeblowanie i wyposażenie oraz oprogramowanie pozwala efektywną edukację medialną

studentów dostosowaną do wyzwań współczesności i postępującego rozwoju technologicznego i medialnego. Pracownicy naukowo-dydaktyczni korzystają również z pomieszczeń będących siedzibami katedry i zakładów (20 pomieszczeń), gdzie odbywają się konsultacje.

W budynkach dostępny jest bezprzewodowy Internet, a na korytarzach budynków WNS znajdują się zestawy komputerowe, umożliwiające studentom przeglądanie Internetu oraz edycję plików tekstowych. Zasięg bezprzewodowej sieci Wi-Fi (sieć ogólnoakademicka EDUROAM) umożliwia wykorzystywanie podczas zajęć zarówno prezentacji multimedialnych, jak i bezpośredni dostęp do zasobów Internetu. Do dyspozycji pracowników są komputery stacjonarne i laptopy z oprzyrządowaniem.

Większość obiektów dydaktycznych wyposażona jest w komputery i projektory. Istnieje także dostęp do Internetu. Sale laboratoryjne i Biblioteka są dobrze wyposażone w sprzęt komputerowy, do którego dostęp możliwy jest na korytarzach obiektów. Na zajęciach się studenci mogą korzystać z własnych laptopów. Właściwie wyposażone laboratoria językowe umożliwiają opanowanie języka (w tym specjalistycznego) na poziomie B2. Formy zajęć dydaktycznych, realizowanych jako wykład lub poza wykładowe są odpowiednie do realizacji treści programowych i zakładanych efektów kształcenia.

W INP stosowany jest elektroniczny system obsługi studentów USOS: zarówno pracownikom, jak i studentom daje on wgląd w plany zajęć, sylabusy, informacje o dyżurach pracowników, pozwala na komunikację z grupami, pełni funkcję elektronicznego indeksu (przy wyeliminowaniu dotychczasowej dokumentacji papierowej). Wymienione budynki są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością to znaczy posiadają stosowne podjazdy, windy oraz zaplecze sanitarne (zmodernizowane w 2018 r.).

Oprócz biblioteki pedagogicznej na terenie uczelni znajduje się bogato wyposażona biblioteka uniwersytecka. Na uwagę zasługują pracownia plastyczna, muzyczna, wychowania przedszkolnego. Ponadto zajęcia z ekspresji artystycznej odbywają w Studenckim Centrum Kultury, wyposażonym w sale taneczną, teatralną, widowiskową. Tam też organizowane są różne imprezy dla dzieci organizowane przez studentów pedagogiki.

Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego jest największą biblioteką naukową w województwie opolskim. Tworzy swoje zbiory zgodnie z potrzebami edukacyjnymi i badawczymi całego środowiska naukowego. Gromadzi literaturę ze specjalności objętych działalnością uczelni. Organizuje warsztat naukowo-dydaktyczny oraz kompletuje księgozbiór z zakresu sztuki, nauk humanistycznych, społecznych, pedagogicznych, ścisłych, medycznych, biologicznych, ekonomicznych, prawnych i technicznych. Struktura organizacyjna obejmuje cały system biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Opolskiego. W jego skład wchodzi: pięć oddziałów i jedna sekcja Biblioteki Głównej, jedenaście bibliotek specjalistycznych oraz trzy samodzielne stanowiska: bibliotekarza systemowego, specjalisty ds. zbiorów elektronicznych, specjalisty ds. kontroli zbiorów. W skład systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Opolskiego wchodzi również Muzeum Uniwersytetu Opolskiego – pracownia naukowo-dydaktyczna. Zbiory mają charakter uniwersalny, preferujący dyscypliny reprezentowane przez uczelnię. Liczą 1.070.073 dokumentów i obejmują różne rodzaje mediów i typy dokumentów.

W WNS działa Międzyinstytutowa Biblioteka Pedagogiczna (MBP) im. prof. Teodora Musioła. Jej zbiory obejmują różne rodzaje mediów i typy dokumentów: książek 10.684 woluminów, czasopism 2.374 woluminów, zbiorów specjalnych 581 jednostek (m.in. mikrofilmy, materiały

audiowizualne, taśmy, płyty, filmy, materiały elektroniczne, kartografia, ikonografia/grafika, nuty). W Międzyinstytutowej Bibliotece Pedagogicznej udostępniane są najnowsze publikacje – książki, czasopisma krajowe i zagraniczne, a także zbiory specjalne: płyty CD, VCD, DVD, DEPN oraz nuty niezbędne do celów dydaktycznych. Korzystają z nich głównie pracownicy i studenci UO oraz wszystkie inne zainteresowane osoby, które mają tu dostęp do komputerowych baz danych – głównie związanych z pedagogiką. Pełno tekstowe elektroniczne czasopisma zagraniczne dostępne są ze strony Biblioteki Głównej, o czym czytelnicy na bieżąco są informowani. Czytelnicy w MBP mają możliwość korzystania z elektronicznej wersji podręczników za pośrednictwem bezpłatnego dostępu Ibuk Libra. Realizowane są również kwerendy, zgodnie z zapotrzebowaniem czytelników. W bibliotece znajdują się ulotki, zawierające wszelkie niezbędne informacje z wyszczególnionymi bazami danych z zakresu pedagogiki, dostępnych w BG oraz MBP. Biblioteka udostępnia również ulotki informacyjne dotyczące e-czytelnii Ibuk Libra. Przy każdym stanowisku komputerowym, znajduje się instrukcja, ułatwiająca korzystanie z Katalogu ALEPH. W bibliotece wyeksponowany jest Regulamin Udostępniania Zbiorów oraz Działalności Informacyjnej Biblioteki Głównej UO. Na bieżąco wykonywane są prace zapewniające właściwie funkcjonowanie biblioteki. Sukcesywnie uzupełniane są katalogi oraz wszelka dokumentacja ułatwiająca korzystanie ze zbiorów. Opracowywane są bieżące i archiwalne roczniki czasopism. Sukcesywnie uzupełniane są pozycje w komputerowym katalogu czasopism. W pomieszczeniu magazynowym znajdują się numery archiwalne czasopism oraz inne zbiory biblioteczne. Prowadzone są prace porządkowe w magazynie. Bibliotekarze czuwają nad zabezpieczeniem księgozbioru przed zniszczeniem. MBP stanowi duże udogodnienie dla studentów, którym zależy na szybkim skorzystaniu z księgozbioru biblioteki w przerwach między zajęciami. W MBP dostępnych jest 5 komputerów z dostępem do Internetu oraz katalogu ALEPHA. W dalszym ciągu w bibliotece znajduje się samoobsługowa kserokopiarka. Od października 2014 w MBP istnieje możliwość zapisu do biblioteki na podstawie elektronicznej legitymacji studenckiej, umożliwiającej korzystanie ze zbiorów wszystkich bibliotek UO.

Od maja 2016 roku biblioteka zajmuje się rejestrowaniem dorobku naukowego pracowników. Do Bazy Wiedzy wprowadzane są publikacje pracowników Instytutu Nauk Pedagogicznych. MBP realizuje dla pracowników kwerendy. Wykazy literatury przekazywane są drogą elektroniczną. Bibliotekarze przygotowują również literaturę na zajęcia proseminaryjne i seminaryjne. Przeprowadzane są również – poza szkoleniami bibliotecznymi – dodatkowe zajęcia ułatwiające korzystanie ze zbiorów bibliotecznych tradycyjnych i elektronicznych oraz baz danych i katalogów. Większość gabinetów pracowniczych i seminaryjnych wyposażona jest również w podręczne biblioteki, stanowiące z zasady prywatne zbiory wykładowców prowadzących zajęcia. W opinii studentów baza dydaktyczna jest dostosowana do form zajęć, sale są wystarczająco duże, aby zajęcia były realizowane w komfortowych warunkach. Przedstawiciele tej grupy społeczności akademickiej nie wyrażali zastrzeżeń na temat infrastruktury budynku. Infrastruktura uczelni jest udostępniana studentom także na działalność dodatkową (np. w ramach projektów kół naukowych).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Zespół Oceniający PKA bardzo pozytywnie ocenia infrastrukturę dydaktyczną uczelni oraz podejmowane działania Władz w celu jej doskonalenia. Infrastruktura i wyposażenie jest adekwatne do kierunku kształcenia i realizację zadań wynikających z programu studiów, przygotowania do wykonywania zgodnej z kierunkiem kształcenia w pracy zawodowej, pozwala na wykonywanie na wysokim poziomie pracy naukowo-badawczej. Wydział posiada bardzo dobrze wyposażone pracownie specjalistyczne, pracownię informatyczną, posiadającą nowoczesne programy informatyczne. Zasoby biblioteczne są dostosowane do procesu kształcenia. System wypożyczeń działa prawidłowo. Funkcjonowanie biblioteki spełnia oczekiwania studentów. Studenci pozytywnie opiniują infrastrukturę dydaktyczną uczelni. Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostępu do lektury obowiązkowej i zalecanej w kartach przedmiotu, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Zasoby biblioteczne, dostęp do internetowych systemów informacji prawnej oraz warunki lokalowe uzasadniają przyjętą ocenę omawianego kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Na uwagę zasługują bardzo dobrze wyposażone pracownie specjalistyczne (plastyczna, muzyczna, wychowania przedszkolnego), Na uwagę zasługuje innowacyjne Studenckie Centrum Kultury wyposażone w sale taneczną, teatralną, widowiskową, w której odbywają się zajęcia z ekspresji artystycznej oraz organizowane są różne imprezy dla dzieci przygotowywane przez studentów pedagogiki. Ponadto pracownia językowa i informatyczna, posiadająca nowoczesne programy informatyczne, umożliwiające kształcenie studentów w zakresie nie tylko edukacji medialnej, ale rozwijania kreatywności oraz krytycznego i refleksyjnego myślenia.

Zalecenia -----

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu doskonalenia oferty edukacyjnej do oczekiwań pracodawców oraz zapewnienia studentom i absolwentom lepszego rozeznania na rynku pracy. Uczelnia ma podpisane umowy m.in. z: żłobkami, przedszkolami i szkołami, Wydziałem Oświaty Urzędu Miasta Opole, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Okręgowym Inspektorem Służby Więziennej w Opolu, Sądem Okręgowym w Opolu, Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Opolu, Środowiskowym Domem Samopomocy dla Osób z zaburzeniami Psychicznymi „Magnolia” w Opolu, filiami

stowarzyszenia „Monar” i wieloma innymi. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego z najwyższym uznaniem wypowiadali się o wspólnych inicjatywach, w których ogromną rolę odgrywają studenci:

- w Zakładzie Karnym organizowane są takie wydarzenia jak *Dzień Matki* czy *Dzień Dziecka*;
- w Areszcie Śledczym w Opolu studenci uczestniczą w pracach teatru *Druga szansa*
- Ogólnopolska Olimpiada *Torba kangura*, projekt *Od przedszkolaka do inżyniera*;
- współorganizacja wraz z UM Opole „Uniwersyteckiej Akademii dla Rodziców”, czyli cyklicznych wykładów dla rodziców np. *Pomoc medyczna dzieciom*; *Potrzeby dziecka w wieku przedszkolnym*; *Problemy wychowawcze, emocje, konflikty*; *Dziecko a jego potrzeby*;
- z Wydziałem Oświaty Miasta Opola i Miejskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Opolu wspólne organizowanie szkoleń i konferencji dla nauczycieli i studentów np. *Diagnozowanie dzieci i uczniów szkoły podstawowej*;
- z Opolskim Urzędem Wojewódzkim *Razem dla integracji* – spotkania i warsztaty dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym;
- z Radiem Doga w Opolu – udział w debatach na temat *Wychowanie dzieci w rodzinie*;
- z instytucjami kulturalnymi w zakresie przedsięwzięć, których jest celem jest pogłębianie efektów kształcenia studentów. Współpraca z Domem Kultury w Opolu, który prowadzi zajęcia artystyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz prowadzenia *Teatru Zapadnia*, który zrzesza studentów i absolwentów UO;
- z Teatrem Lalek w Opolu – udział studentów w sztukach teatralnych, poszerzanie umiejętności w zakresie edukacji teatralnej w przedszkolu i szkole.

W placówkach oświatowych (Szkoly Podstawowe nr 2, 5 i 11 w Opolu, Przedszkola nr 2, 6, 25, 26 i 55 w Opolu, w Żłobku „Tuptuś Odkrywca” w Opolu) studenci odbywali różnego rodzaju praktyki pedagogiczne przygotowujące do zawodu nauczycielskiego. Liczne zgromadzeni, na spotkaniu z ZO PKA, interesariusze potwierdzili, że uczestniczą w opracowaniu planów studiów oraz dokonywaniu ich modyfikacji. Podkreślili także, że współpraca z Jednostką ma charakter stały. Wzajemnym relacjom sprzyja udział interesariuszy zewnętrznych w Radzie Programowej, która zgłasza swoje opinie dotyczące rynku pracy, programu i planu kształcenia nauczycieli i pedagogów. W ramach porozumień z interesariuszami zewnętrznymi studenci i pracownicy Instytutu mają możliwość prowadzenia badań naukowych na terenie przedszkoli, szkół i poradni, które prezentowane są w pracach dyplomowych studentów.

z którymi podpisano stosowne umowy (Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5 w Opolu, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 11 w Opolu, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 w Opolu, Publiczne Przedszkole Nr 25 w Opolu – placówka objęta patronatem UO, Publiczne Przedszkole Nr 2 w Opolu, Publiczne Przedszkole Nr 6 w Opolu, Publiczne Przedszkole Nr 55 w Opolu, Publiczne Przedszkole Nr 26 w Opolu, Niepubliczne Przedszkole Artystyczno-Językowe „Przedszkółka” w Opolu, Dwujęzyczny Żłobek Artystyczny i Naukowy „Tuptuś Odkrywca” w Opolu, Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Młodzieżowy Dom Kultury w Opolu, Opolski Teatr Lalki i Aktora, Galeria Sztuki Współczesnej, Wydział Oświaty Urzędu Miasta Opola, Wydział Zdrowia i Rozwoju Społecznego UMO, Fundacja Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym, Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Opolu).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Poziom współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy uwzględnieniu specyfiki ocenianego kierunku należy uznać za bardzo dobry. Z wieloma placówkami oświatowymi Jednostka nawiązała mechanizm ustawicznej współpracy włączonej w ramy procesu dydaktycznego. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi, szczególnie z placówkami oświatowymi ma istotny wpływ na ewaluację programu kształcenia i ofertę edukacyjną. Uczelnia regularnie prowadzi ocenę swojego programu poprzez konsultacje z interesariuszami. Istotnym elementem ewaluacyjnym są informacje od pracodawców na temat przygotowania studentów do praktyk zawodowych. W ramach współpracy z otoczeniem uwzględniane są wzajemne potrzeby interesariuszy zewnętrznych, studentów, pracowników, jak i Uczelni.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Szeroka współpraca z otoczeniem i bardzo licznymi instytucjami, realizacja porozumień o współpracy obejmujących różnorodny zakres działań ze szkołami, przedszkolami i instytucjami pozaszkolnymi. Na uwagę zasługuje bardzo duża aktywność Instytutu w zakresie organizowania imprez edukacyjnych i artystycznych dedykowanych uczniom (organizowanie przedstawień dla dzieci przedszkolnych i szkolnych, olimpiad przedmiotowych, imprez okolicznościowych np. Dnia Dziecka, Mikołajek).

Współpraca z Centrum Partnerstwa Wschodniego na rzecz adaptacji migrantów i uchodźców – prowadzenie zajęć, warsztatów dla dzieci i ich rodziców.

Powołanie przedszkola uniwersyteckiego oraz Akademii dla Rodziców dzieci w wieku przedszkolnym. Na uwagę zasługują działania artystyczne Instytutu realizowane przez zespół muzyczny, chór oraz teatr. Skupiając w swych strukturach przedstawicieli środowisk pedagogicznych, oświatowych pełnią istotną rolę w rozwijaniu koncepcji kształcenia artystycznego dla nauczycieli przedszkoli i szkół.

Program kształcenia w zakresie ekspresji twórczej modyfikowany jest i udoskonalany dzięki stałej współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury oraz udziału pracowników i studentów w organizowaniu inicjatyw artystycznych dla dzieci np. Przeglądu Dziecięcych Inscenizacji Teatralnych, Ogólnopolskiego Forum Teatrów Dziecięcych MINIATURY, Festiwalu Piosenki Przedszkolnej, Konkursu Recytatorskiego dla Przedszkolaków BIAŁE WIERSZOWANIE, Szkolny Festiwal Artystyczny OPOLSKIE MŁODE TALENTY.

Działania powyższe pozwalają uznać ich skuteczność, innowacyjność i wzorcowość. Są one godne naśladowania przez inne uczelnie.

Zalecenia -----

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces kształcenia podlega umiędzynarodowieniu poprzez wprowadzanie do programu studiów przedmiotów w językach obcych, przygotowanie kadry do prowadzenia przedmiotów w języku obcym oraz zatrudnianie (czasowe lub stałe) wykładowców zagranicznych, prowadzących zajęcia w języku obcym. W ramach podnoszenia kompetencji kadry dydaktycznej, oferowane są kursy i programy stażowe, co wymiennie przekłada się na rozbudowywanie oferty dydaktycznej w językach obcych. Umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej służą podpisane w ramach programu Erasmus+ umowy partnerskie, pozwalające na wyjazdy w ramach krótkoterminowych pobytów dydaktycznych i stażowych. Instytut Nauk Pedagogicznych uczestniczy w programach współpracy międzynarodowej: Erasmus+ oraz CEEPUS, na podstawie umów o wymianie studentów oraz pracowników wydziału z partnerami zagranicznymi (w krajach UE m.in. Czechach, Słowacji, Niemczech, Wielkiej Brytanii,

Ukrainy, Szwecji). Zarówno studenci, jak i pracownicy aplikują o wyjazdy zagraniczne poprzez stosowne instytucje (Dział ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą UO; koordynatorzy CEEPUS), uwzględniając dostępność miejsc. Współpraca jest obustronna, gdyż w INP studiują również studenci zagraniczni (w latach 2017-2019 byli to studenci z Ukrainy).

Umiejdzynarodowienie pracy opolskiej pedagogiki wyraża się w mobilności pracowników (np. w roku 2018 siedmiu pracowników uczestniczyło w konferencjach międzynarodowych w Czechach, Niemczech, Słowacji, Ukrainie), w realizacji międzynarodowych programów współpracy (Niemcy) oraz w przygotowywaniu międzynarodowych publikacji (Słowacja, Ukraina), w regularnych wyjazdach z wykładami do partnerskich uczelni (Erasmus+, CEEPUS, bezpośrednia wymiana międzyuczelniana): staże zagraniczne odbyło w latach 2014-2018: 14 pracowników (Niemcy, Czechy, Słowacja, Ukraina, Szwecja, Stany Zjednoczone). Na zaproszenie dyrekcji Instytutu Nauk Pedagogicznych zorganizowano spotkania z przedstawicielami ośrodków zagranicznych (Niemcy – 2016, 2018; Szwecja – 2016, 2017; Ukraina – 2017; Słowacja – 2017). Proces umiejdzynarodowienia dotyczy również studentów realizujących część programu studiów w ramach programów współpracy (np. w ramach programu Erasmus+ w latach 2014-2018 – 46 studentów wyjechało na studia lub praktyki). Proces umiejdzynarodowienia programu kształcenia, jak również umiejdzynarodowienia badań prowadzonych przez pracowników i studentów *pedagogiki* podlega ciągłej ewolucji i udoskonaleniu. Plany rozwoju kierunku zakładają dodatkowe rozbudowanie oferty zajęć w językach obcych (włoskim, niemieckim, rosyjskim). W ramach Strategii Rozwoju UO w Instytucie Nauk Pedagogicznych podejmowane są konkretne działania służące umiejdzynarodowieniu (rozmowy dotyczące wspólnych badań z Uniwersytetem w Karlstaad w Szwecji). Działania takie zgodne są z koncepcją rozwoju Uniwersytetu, zawartą w Strategii Rozwoju UO na lata 2015-2020, gdzie zaznaczono, że Uczelnia podejmuje projekty i wspólne inicjatywy z najbardziej liczącymi się ośrodkami naukowymi w wymiarze krajowym i międzynarodowym.

Przede wszystkim sami pracownicy Wydziału, korzystając ze swoich międzynarodowych kontaktów, szukają nowych kanałów współpracy naukowej i dydaktycznej. Rozwojowi umiejdzynarodowienia służy również stale zwiększająca się oferta instytucji i miejsc ewentualnych pobytów dydaktycznych i naukowych w ramach programu Erasmus+, a także wsparcie Władz Wydziału w przygotowywaniu wniosków stypendialnych przez studentów i pracowników do instytucji oferujących stypendia na pobyty zagraniczne. Ze strony Wydziału podejmowane są również akcje promocyjne i informacyjne, służące wsparciu studentów w korzystaniu z możliwości umiejdzynarodowienia ich studiów i badań. Na Wydziale działają koordynatorzy ds. wyjazdów w ramach programu Erasmus+, którzy służą studentom swoją wiedzą i doświadczeniem. Ich opieką są objęte zarówno osoby wyjeżdżające, jak i przyjeżdżające.

Okresowe oceny stopnia umiejdzynarodowienia kształcenia prowadzone są w ramach działania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, a także, pomocniczo, Komisji Programowej Instytutu Prawa. W ramach struktur Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia analizowane są dane dotyczące skali aktywności międzynarodowej pracowników i studentów, zasięgu

i zakresu tej aktywności. Informacje te przekazywane są przez właściwe agendy uniwersyteckie Komisja wydaje zalecenia i rekomendacje, przedstawiane Radzie Wydziału, a Władze Wydziału omawiają je na spotkaniach z pracownikami. Komisja Programowa Instytutu Pedagogiki analizuje dane dotyczące zainteresowania studentów zajęciami w językach obcych dostępnych w ramach realizowanego programu studiów. Wyniki prac Komisji są przedstawiane Radzie Wydziału oraz na spotkaniach z pracownikami, gdzie dyskusji poddaje się możliwości intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia oraz projektowane strategie rozwoju i umiędzynarodowienia badań.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Dążenie do umiędzynarodowienia odbywa się poprzez wprowadzenie do programu studiów oferty zajęć w językach obcych, prowadzeniu kursów i staży podnoszących kompetencje językowe kadry prowadzącej zajęcia w językach obcych, wymiany i wyjazdy zagraniczne studentów i pracowników, opiekę kadry nad studentami uczestniczącymi w międzynarodowych konkursach, udział studentów w międzynarodowych konferencjach i szkoleniach, oraz wsparcie strukturalno-organizacyjne: na kierunku Pedagogika funkcjonuje Pełnomocnik ds. Erasmus+, zaś w kompetencjach prodziekanów: ds. kształcenia i studiów doktoranckich, ds. studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, jak też ds. nauki mieszczą się szczegółowe zadania w zakresie umiędzynarodowienia studiów i kadry dydaktycznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Współpraca z Fundacją Richard Montag w Bonn (Niemcy), w ramach której opracowano projekt szkoły europejskiej „Uczymy inaczej”. Założenia koncepcyjne projektu oraz działalność w formie warsztatów, seminariów, wyjazdów edukacyjnych studentów do Niemiec i Irlandii w istotny sposób wzbogaca program kształcenia i przyczynia się do rozwoju osobowościowego studentów. Są one innowacyjne i uniwersalne.

Na szczególną uwagę zwraca unikalna w skali kraju działalność Teatru Zapadnia, skupiającego studentów kierunku *pedagogika*, na arenie międzynarodowej. Studenci w ostatnich latach brali udział w festiwalach teatralnych w Macedonii, Korei Płd., Kanadzie, Stanach Zjednoczonych, gdzie prezentowali dokonania teatralne (upowszechniając polską kulturę teatralną i akademicką w świecie) i prowadzili warsztaty teatralne dla dzieci w szkołach podstawowych (w Korei Płd., Kanadzie, USA) zdobywając tym samym cenne doświadczenia pedagogiczne. Są to działania pozastandardowe i umożliwiają wzorowanie się na nich przez inne uczelnie.

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Zespół Oceniający wsparcie studentów w procesie kształcenia ocenia pozytywnie. Informacje dotyczące programu studiów, form oraz kryteriów zaliczania zajęć studenci otrzymują na pierwszych zajęciach od prowadzących. Dodatkowo wszelkie zagadnienia związane z literaturą, treściami programowymi i kryteriami realizacji zajęć mogą znaleźć w kartach przedmiotów dostępnych na stronie internetowej Wydziału. Konsultacje z prowadzącymi odbywają się w wyznaczonych terminach. Studenci mają dodatkowo możliwość bezpośredniego kontaktu poprzez pocztę elektroniczną czy telefonicznie w celu ustalenia indywidualnego spotkania, stanowi to duży atut w opinii studentów. Do wszelkich spraw studenckich podchodzi się indywidualnie. Za sprawy studenckie na Wydziale odpowiedzialny jest odpowiedni prodziekan. Każdy rocznik posiada opiekuna roku, którym jest jeden z nauczycieli akademickich. Pełni on rolę łącznika pomiędzy Władzami Uczelni, a studentami. Rozwiązuje równie na bieżąco zgłaszane problemy. Studenci zwracali również uwagę na duże zaangażowanie ze strony kadry w prowadzenie badań naukowych oraz wspieranie i mobilizowanie studentów do partycypowania w tych projektach. W aspekcie współpracy studentów z dziekanatem studenci zwrócili uwagę na życzliwość i indywidualne podejście do spraw studenckich. Poza bezpośrednim kontaktem studenci mają możliwość przekazywania informacji za pośrednictwem poczty elektronicznej czy telefonicznie. Kompetencje pracowników administracyjnych oceniane są przez studentów wysoko. Godziny pracy dostosowane są do potrzeb studentów. Wszelkie informacje niezbędne do realizacji procesu kształcenia są również udostępniane w gablotach uczelnianych oraz na stronie internetowej.

Studenci mają możliwość ubiegania się o pomoc materialną określoną zgodnie z dyspozycją Ustawy. Dział Spraw Studentów zajmuje się przyznawaniem i wypłatą świadczeń socjalnych dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Opolskiego a także przyznawaniem miejsc w domach studenta. Dostępne są stypendia socjalne, stypendium rektora oraz stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Rozpatrywanie wniosków stypendialnych dokonuje się komisyjnie, przy zaangażowaniu samych studentów i ich organów przedstawicielskich. Skargi i wnioski rozpatrywane są przez gremia odwoławcze. Do kryteriów ubiegania się o stypendium naukowe należą: średnia ocen, osiągnięcia naukowe, sportowe oraz artystyczne. W przypadku stypendium socjalnego kryterium jest dochód przypadający na członka w rodzinie. Szczegółowe warunki przyznawania stypendiów określa regulamin pomocy materialnej, który podlega opinii Samorządu Studenckiego. Wszelkie informacje o rodzajach pomocy materialnej i sposobach ubiegania się studenci mogą znaleźć na stronie internetowej uczelni. Studenci mają możliwość zrzeszania się w kołach naukowych. Opiekunami naukowymi są nauczyciele akademicki, którzy angażują się w prace swoich podopiecznych. Studenci w ramach pracy w kołach naukowych mogą korzystać w pełni z infrastruktury uczelni. Wydział zapewnia możliwość studentom współtworzyć konferencje naukowe jak i uczestniczyć w badaniach statutowych i projektach badawczych uczelni. Czynny udział w konferencjach jest opłacany ze środków uczelni, co stanowi dodatkową motywację do prowadzenia i publikowania swoich prac.

Sprawy studenckie na uczelni organizuje Samorząd Studencki. Dysponuje on swoim budżetem, corocznie ustalonym z Rektorem uczelni. Posiadają również swoją siedzibę. Członkowie samorządu partycypują w działaniach na rzecz jakości kształcenia, a także mają wpływ

na kształt i politykę uczelni poprzez uczestnictwo w Radach Wydziału i innych organach uczelni. Samorząd realizuje ponadto szereg inicjatyw skierowanych do studentów między innymi: „Zimowa Giełda Piosenki”, „Kulturalia”, „Piastonia” czy „Wielkie Grillowanie”. Studenci mogą rozwijać swoje talenty w różnych sekcjach samorządu studenckiego, radiostacji i studenckiej TV oraz Gazecie Studenckiej. Samorząd działa na poziomie wydziałowym jak i uniwersyteckim. Również na danym roku jest odpowiedzialna osoba do kontaktu na poziomie studenckim.

Na uczelni prężnie działa Biuro Karier wspierające aktywnie studentów we wdrażaniu się na rynek pracy. W zakres ich działań wchodzi organizowanie licznych szkoleń dla studentów między innymi z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej, budowania CV, czy przygotowania do rozmów kwalifikacyjnych. Dodatkowo prowadzą indywidualne doradztwo zawodowe i ewidencję instytucji w których studenci mogą odbywać praktyki zawodowe, między innymi pomagają także studentom w procesie rekrutacyjnym. Uczelnia dodatkowo zapewnia wsparcie koordynatora praktyk odpowiedzialnego za kontakt z instytucją realizującą zajęcia dla studenta. Jego głównym zadaniem jest dbanie o realizację zamierzonych efektów kształcenia oraz ewaluacja. Uczelnia dba o badanie losów absolwentów i włączanie ich czynnie w rozwój uczelni poprzez współpracę z miejscami ich zatrudnienia oraz bezpośredni feedback o jakości kształcenia i przydatności uzyskanych na studiach umiejętności na rynku pracy. Angażuje również absolwentów w działalność pro jakościową na uczelni. Dodatkowymi rozwiązaniami motywującymi studentów do uczenia się i osiągania efektów kształcenia są prowadzone przez uczelnię programy wymian studenckich między innymi Erasmus+, CEEPUS. Uczelnia prężnie stara się nawiązywać współpracę z uczelniami zewnętrznymi.

Rozwój i doskonalenie systemu wspierania i motywowania studentów opiera się w głównej mierze na procesie ankietyzacji i głównie odnosi się do jakości prowadzonych zajęć. Okresowo, po zakończonym semestrze, studenci proszeni są o wypełnienie ankiet. Formularz ankiet pozwala na wnoszenie dodatkowych uwag w formie opisowej. Oceny studentów są jednym z głównych czynników motywujących uczelnię do podnoszenia standardów realizacji zajęć oraz podnoszenia kompetencji kadry naukowej. Dodatkowo cennym źródłem informacji jest bezpośredni kontakt Władz uczelni i prowadzących ze studentami. Władze są bardzo przychylnie nastawione do uwag studentów i starają się je realizować w jak najszybszym czasie. Również Samorząd Studencki przyczynia się do ewaluacji procesu kształcenia poprzez współpracę z władzami uczelni jak i poprzez działalność w organach kolegialnych uczelni, gdzie mogą sygnalizować problemy i pomagać w znalezieniu rozwiązań. W przypadku ewaluacji praktyk kluczową rolę odgrywają wyznaczeni przez uczelnię koordynatorzy, którzy na bieżąco monitorują placówki w których odbywają się zajęcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (*kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione*)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uniwersytet w szerokim zakresie udziela opieki oraz wsparcia w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia na realizowanym w ramach studiów kierunku pedagogika.

Studenci mają dostęp do wsparcia procesu dydaktycznego, naukowego jak i wsparcia socjalno-bytowego z uwzględnieniem równych i sprawiedliwych zasad. Istnieją możliwości indywidualizacji procesu kształcenia oraz dodatkowego rozwoju swoich zainteresowań poprzez działalność w ramach kół naukowych, których działalność wspierana jest przez Uczelnię również materialnie. Studenci mają możliwość korzystania z programów mobilności oraz uzyskania wsparcia w wejściu na rynek pracy. Na szczególne uznanie zasługują relacje partnerskie na uczelni, która wpływa na klimat nauczania. Studenci wielokrotnie podkreślali dostępność oraz zaangażowanie we współpracę nauczycieli akademickich oraz Władz uczelni.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, jest adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja ich rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Studenci uzyskują wsparcie w zakresie uczenia się, jak i badań naukowych. Bardzo aktywnie i efektywnie działają koła naukowe. Współpraca Naukowego Koła Pedagogiki Wczesnoszkolnej z zagranicznymi kołami naukowymi umożliwia studentom prowadzenie międzynarodowych badań naukowych i wymianę doświadczeń edukacyjnych. Studenci w ramach działalności w Naukowym Kole Pedagogiki Wczesnoszkolnej wydają czasopismo „Pajdagogos”, w którym studenci publikują własne teksty o charakterze teoretycznym, empirycznym i metodycznym. Jest to praktyka skuteczna, uniwersalna i innowacyjna. Może stanowić dla innych uczelni wzór do naśladowania.

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku pedagogika. Upowszechnianie informacji na temat systemu zapewniania jakości kształcenia należy do zakresu działań Uniwersyteckiej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Interesariusze wewnętrzni (pracownicy, studenci, doktoranci i słuchacze) i zewnętrzni mają dostęp online do aktualnych informacji tworzących zbiór działań na rzecz jakości kształcenia poprzez stronę internetową UO. Dodatkowo, do Rady Ekspertów, będącej przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych rozsyłane są drogą e-mailową informacje dotyczące jakości kształcenia, a także przedstawia się je w trakcie spotkań Rady. Interesariusze wewnętrzni są dodatkowo informowani o zagadnieniach dotyczących jakości kształcenia w trakcie spotkań z Władzami Wydziału, a studenci także w trakcie spotkań z opiekunami roku. Upowszechnione informacje przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia podlegają ocenie przez Uniwersytecką Komisję ds. Jakości Kształcenia. Do zadań Komisji należy w szczególności coroczne przedstawianie Dziekanowi oraz Radzie Wydziału sprawozdanie z prac Komisji.

Wśród sposobów komunikowania się w ramach kierunku Pedagogika, funkcjonują zarówno kanały „tradycyjne” (plakaty, drukowane ogłoszenia udostępniane na stosownych tablicach w budynkach UO), jak i elektroniczne, czyli poczta elektroniczna (w sprawach wewnętrznych – dotyczących pracowników oraz studentów) oraz strona internetowa (w domenie UO) i media społecznościowe (Facebook). Pełny zasób informacji dotyczących rekrutacji, programów studiów dostępny jest na bieżąco na oficjalnej stronie instytutu (www.inp.uni.opole.pl), uzupełniają go informacje dostępne w systemie USOS, a od niedawna również w systemie ORCID. Ze względu na dużą liczbę studentów, ważną rolę w informowaniu oraz wyjaśnianiu kwestii dotyczących m.in. uznawania efektów kształcenia czy potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów pełnią delegowani pracownicy INP: sytuacje związane np. z uznaniem odbywania studiów zagranicznych każdorazowo domagają się indywidualnych decyzji. Na stronach internetowych uczelni są dostępne i bieżąco aktualizowane warunki przyjęć na studia i ich procedura, a oprócz języka polskiego, także w językach angielskim, rosyjskim i ukraińskim. Ważną rolę w informowaniu studentów, zgodnie ze Regulaminem Studiów UO, odgrywają opiekunowie grup, co jest ułatwione w sytuacji, gdy roczniki są kilkunastoosobowe. Dodatkowo ewentualne uwagi zgłaszane na bieżąco przez użytkowników (studentów, pracowników) zostają uwzględniane i aktualizowane przez informatyka prowadzącego na bieżąco stronę internetową instytutu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią. Dotyczy informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku pedagogika oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Jest dostępna także dla osób z niepełnosprawnością.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Pozastandardową praktyką związaną z upublicznianiem informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach są przyjęte formy wyjazdów kadry i studentów (koła naukowe) do szkół średnich w woj. opolskim, z którymi są podpisane umowy współpracy (Prudnik, Olesno, Strzelce Opolskie, Kędzierzyn-Koźle). Wyjazdy skutkują zwiększoną rekrutacją uczniów z odwiedzanych szkół na kierunek pedagogika.

Na Festiwalach Nauki organizowanych przez uczelnię widoczna jest promocja kierunku pedagogika dla szerszego grona mieszkańców regionu.

W latach 2013-2015 innowacyjny charakter miała organizowana Młodzieżowa Akademia Pedagogiczna, która była skierowana do maturzystów województwa opolskiego. Wprowadzano

maturzystów w zagadnienia życia społecznego i oświatowo-wychowawczego w Polsce zachęcając skutecznie do studiowania na kierunku pedagogika. Zamierza się reaktywować tę działalność.

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Podstawy prawne funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia zostały opracowane na podstawie rozporządzeń i uchwał, które określają politykę jakości. Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Udział pracowników kierunku *pedagogika* w kształtowaniu koncepcji kształcenia przejawia się w kilku formach:

1. Dyrekcja Instytutu, kierownicy katedr i zakładów oraz pracownicy na podstawie Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2012 poz. 131) oraz zarządzenia Rektora UO z dnia 17.11.2014 r. – corocznie mogą przedstawić pisemne (ustne) propozycje zmian w programie kształcenia;
2. Członkowie Komisji Programowej Kierunku Pedagogika dokonują przeglądu programów i dokonującej zmian wnioskowych przez pracowników, władze instytutu oraz studentów (podstawa: Uchwała Senatu UO nr 47/2016-2020);
3. Na podstawie „Procedury tworzenia oraz modyfikowania kierunków studiów i specjalności” (Uczelniana Księga Jakości Kształcenia, zmiana procedury z dnia 30.11.2017) pracownicy kierunku Pedagogika są członkami Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (do jej kompetencji należy m.in. opracowanie polityki jakości kształcenia oraz procedur zapewniania jakości kształcenia zgodnie ze strategią rozwoju UO oraz WNS, prowadzenie oceny jakości kształcenia, przedstawianie dziekanowi propozycji działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia) uczestnicząc w jej pracach;
4. Na forum Rady Instytutu oraz spotkaniach Kolegium Dziekańskiego WNS, które to organy analizują i oceniają programy kształcenia i efekty uczenia się można wprowadzić ewentualne ich korekty;
5. Na corocznych zebraniach kadry naukowo-dydaktycznej kierunku Pedagogika. Podczas spotkania z pracownikami omawianego kierunku potwierdzili oni, że Władze Instytutu i Wydziału elastycznie reagują na ich propozycje dotyczące koncepcji i kształty programu kształcenia. Przedstawiciele studentów wchodzi w skład gremiów odpowiedzialnych za przygotowanie programów kształcenia, ich ocenę oraz zapewnienie jakości kształcenia, a więc w Radzie Instytutu (INP i ISE), Radzie Wydziału, Instytutowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Samorząd Studentów przedstawia pisemne opinie dotyczące programu studiów pedagogicznych. Mają również możliwość formułowania swoich opinii i

przekazywania ich władzom Instytutu i Wydziału poprzez opiekunów roku lub bezpośrednio Prodziekanowi ds. kształcenia i studentów WNS. Studenci opiniują powyższe kwestie również podczas przeprowadzanej semestralnej ankietyzacji. Wskazany wyżej założeniom odpowiada skorelowany i spójny z nimi program studiów i właściwy dobór przedmiotów realizowanych w ich toku, umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia i zapewnienia odpowiedniej ich jakości.

Udział pracowników kierunku *pedagogika* w kształtowaniu koncepcji kształcenia przejawia się w kilku formach:

1. Dyrekcja Instytutu, kierownicy katedr i zakładów oraz pracownicy na podstawie Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2012 poz. 131) oraz zarządzenia Rektora UO z dnia 17.11.2014 r. – corocznie mogą przedstawić pisemne (ustne) propozycje zmian w programie kształcenia;
2. Członkowie Komisji Programowej Kierunku Pedagogika dokonują przeglądu programów i dokonującej zmian wnioskowych przez pracowników, władze instytutu oraz studentów (podstawa: Uchwała Senatu UO nr 47/2016-2020);
3. Na podstawie „Procedury tworzenia oraz modyfikowania kierunków studiów i specjalności” (Uczelniana Księga Jakości Kształcenia, zmiana procedury z dnia 30.11.2017) pracownicy kierunku Pedagogika są członkami Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (do jej kompetencji należy m.in. opracowanie polityki jakości kształcenia oraz procedur zapewniania jakości kształcenia zgodnie ze strategią rozwoju UO oraz WNS, prowadzenie oceny jakości kształcenia, przedstawianie dziekanowi propozycji działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia) uczestnicząc w jej pracach;
4. Na forum Rady Instytutu oraz spotkaniach Kolegium Dziekańskiego WNS, które to organy analizują i oceniają programy kształcenia i efekty uczenia się można wprowadzić ewentualne ich korekty;
5. Na corocznych zebraniach kadry naukowo-dydaktycznej kierunku Pedagogika. Podczas spotkania z pracownikami omawianego kierunku potwierdzili oni, że Władze Instytutu i Wydziału elastycznie reagują na ich propozycje dotyczące koncepcji i kształty programu kształcenia. Przedstawiciele studentów wchodzi w skład gremiów odpowiedzialnych za przygotowanie programów kształcenia, ich ocenę oraz zapewnienie jakości kształcenia, a więc w Radzie Instytutu (INP i ISE), Radzie Wydziału, Instytutowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Samorząd Studentów przedstawia pisemne opinie dotyczące programu studiów pedagogicznych. Mają również możliwość formułowania swoich opinii i przekazywania ich władzom Instytutu i Wydziału poprzez opiekunów roku lub bezpośrednio Prodziekanowi ds. kształcenia i studentów WNS. Studenci opiniują powyższe kwestie również podczas przeprowadzanej semestralnej ankietyzacji. Wskazany wyżej założeniom odpowiada skorelowany i spójny z nimi program studiów i właściwy dobór przedmiotów realizowanych w ich toku, umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia i zapewnienia odpowiedniej ich jakości.

Kierunkowe efekty kształcenia zatwierdzone zostały zgodnie z trybem obowiązującym na Uniwersytecie Opolskim, tj. przez Uczelnianego Koordynatora ECTS oraz Prorektora ds.

Kształcenia i Studentów przyjęte i przyjęte na senacie z dnia 25 maja 2017 r. Efekty zostały przyporządkowane do obszarów nauki, dziedzin i dyscyplin.

Monitorowanie jakości kształcenia na kierunku pedagogika dokonywane jest przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Polityka jakości kształcenia prowadzi do zapewnienie edukacji na jak najwyższym poziomie, aby absolwent posiadał wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające mu być przygotowanym do wyzwań współczesnego świata, zmieniającego się rynku pracy oraz prezentować wysokie standardy etyczne i zaangażowanie społeczne. Wewnętrzny system jakości kształcenia uwzględnia wiele form i metod weryfikowania oraz oceniania na kierunku pedagogika. W tym celu na kierunku pedagogika powołano zespoły, które są odpowiedzialne za podejmowanie działań kształcenia, doskonalenia i podnoszenia jakości kształcenia. Kierownicy Zespołu corocznie przygotowują sprawozdania według przyjętych procedur jakości kształcenia. Zadaniem Zespołu jest również organizowanie spotkań z opiekunami, pracownikami i interesariuszami zewnętrznymi, których celem jest analiza planów, programów, treści, metod weryfikacji. Zasady projektowania programów kształcenia oraz wprowadzania zmian i okresowego przeglądu programu kształcenia na kierunku pedagogika zostały sprecyzowane w dokumentacji na poziomie uczelni. Są to w szczególności zapisy określające kompetencje i zadania wydziałowego i kierunkowego zespołu do spraw jakości kształcenia w obszarze oceny programów oraz weryfikacji i monitorowania efektów kształcenia w celu ich doskonalenia.

Zgodnie z przyjętymi procedurami wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zakresem odpowiedzialności i decyzyjności powyższe zadania realizuje Kierunkowy Zespół d.s. Jakości Kształcenia z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi oraz przedstawicielami studentów. Monitorowanie realizacji programu odbywa się co najmniej raz w roku akademickim. Kierunkowy Zespół d.s. Jakości Kształcenia poddawał ocenie realizowane plany studiów i programy nauczania (w tym karty przedmiotów i efekty kształcenia pod kątem ich zgodności z obowiązującymi wymaganiami Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego a także w celu doskonalenia i modyfikowania treści programowych i efektów kształcenia oraz dostosowania ich do aktualnego stanu nauki i warunków społeczno-kulturowych rynku pracy. Zespół d.s. Jakości Kształcenia ocenia również zgodności programów kształcenia z obowiązującymi standardami, punktami ECTS, a w ostatnich latach – właściwego odniesienia do Polskich Ram Kwalifikacji. Uzyskane wyniki analiz wykorzystuje się do stałego doskonalenia procesu dydaktycznego. W Uniwersytecie Opolskim obowiązuje procedura zmian w programach kształcenia: zmiany są gromadzone i opracowywane przez Rady Instytutów, przekazywane do zaopiniowania przez wydziałową sekcję dydaktyczną, a następnie przez Radę Wydziału. Po zatwierdzeniu zmiany wprowadzane są przez instytutowe Rady Programowe. W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku).

Wśród procedur związanych z polityką jakości kształcenia znajduje się ocena zatrudnionych pracowników pod kątem wymagań dotyczących kwalifikacji i doświadczeń zawodowych zgodnie z Rozporządzeniem dotyczącym kształcenia kadry pedagogicznej i nauczycielskiej. Koncentrowano się na dotychczasowym dorobku naukowym nauczyciela akademickiego, osiągnięciach dydaktycznych i ocenie przez studentów. Szczegółowa analiza

wyników zamieszczona jest na stronie internetowej INP. Istotną rolę monitorowania jakości kształcenia, w ocenie realizacji efektów kształcenia na kierunku Pedagogika odgrywają hospitacje zajęć, które przyczyniają się do poprawy procesu dydaktycznego. Procedury zawarte są w Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia. Hospitacjom podlegają zajęcia dydaktyczne prowadzone przez asystentów, adiunktów, starszych wykładowców. Przeprowadzane są nie rzadziej niż raz na dwa lata.

Ważnym elementem w polityce jakości kształcenia jest monitorowanie praktyk studenckich, które poddawane są ustawicznej ewaluacji, będącej rezultatem badania opinii organizacji i przebiegu praktyk przez nauczycieli, dyrektorów i opiekunów praktyk studenckich realizowanych w placówkach oświatowych. Oceny przebiegu praktyk dokonują również studenci, którzy anonimowo sporządzają sprawozdania z praktyk.

W realizowanej na kierunku *pedagogika* polityce jakości kształcenia istotną rolę odgrywają interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni, którzy uczestniczą w organizowanych spotkaniach Zespołu ds. Jakości Kształcenia, poświęconych dyskusji nt. doskonalenia procesu kształcenia: metod, form, planów i efektów osiąganym przez studentów, z uwzględnieniem rynku pracy. Ponadto wspólnie oceniana jest koncepcja kształcenia pod względem możliwości aplikowania badań naukowych, realizowanych przez nauczycieli akademickich, ich kwalifikacji i przygotowania merytorycznego studentów do podjęcia wyzwań współczesności.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Na kierunku *pedagogika* prowadzi się systematyczny przegląd programów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Celem tych działań jest wdrażanie udoskonaleń w programach studiów. Ten przykład dobrej praktyki jest skuteczny, ponieważ przyczynia się do osiągnięcia najwyższej jakości procesu kształcenia. Sprawozdania obejmują wnioski odnoszące się do zmian w programie kształcenia, mających na celu jego doskonalenie w zakresie efektów kształcenia oraz programu studiów. Dokonuje się także systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu. Do obszarów podlegających badaniu i ocenie należą: badanie satysfakcji studentów, badanie satysfakcji pracowników oraz monitorowanie losów absolwentów. Partycypacja studencka w działalność organów odpowiedzialnych za zapewnianie jakości kształcenia co stanowi ważny punkt systemu monitorowania jakości kształcenia. Studenci mogą uczestniczyć w samoocenie osiągania własnych efektów kształcenia poprzez wypełnienie ankiet. Studenci kierunku *pedagogika* mają możliwość uzyskania informacji zwrotnej na temat stopnia realizacji efektów kształcenia przy danej ocenie poprzez konsultacje z nauczycielami akademickimi na dyżurach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

- 4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)**

Zalecenie

Ocena na kierunku *pedagogika* prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego, nie licząc oceny instytucjonalnej w 2012 r. (ocena pozytywna), została przeprowadzona po raz drugi. Pierwsza ocena odbyła się w roku akademickim 2005/2006 i zakończona została pozytywną Uchwałą 23/2006 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 5 stycznia 2006 r. W wyniku analizy raportu nie stwierdzono zaleceń.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.